

Raichle – 95 let zkušeností made in Switzerland. Bota Mt. Trail XT GTX, s podešví Vibram® Backpacking Rolling II Advanced pro zlepšené odvalení chodidla a Motion Control Koncept pro zpevnění a flexibilitu kotníků. Funkce a pohodlí v jednom. Vítěz testu amerického časopisu BACKPACKER pro rok 2005. Více info na www.raichle.cz, info@sportkoncept.cz.

Raichle
OF SWITZERLAND

NEJROZŠÍŘENĚJŠÍ ČESKÝ OUTDOOROVÝ ČASOPIS – ROZDÁVÁN ZDARMA VE 450 OUTDOOROVÝCH CENTRECH
KOMPLETNÍHO DOBRODRUHA NAJDETE ROVNĚŽ NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH WWW.CASOPISDOBRODRUH.CZ

6 2006 Ročník X. DOBRODRUH ZDARMA

MĚSÍČNÍK PRO AKTIVITY V PŘÍRODĚ

Stolová hora Herdubreid (1682 m n. m.) ve vnitrozemí východního Islandu byla v internetovém hlasování Islandanů zvolena za nejkrásnější horu země. O islandských horách a ledovcích čtěte na straně 2

www.alpinepro.com

ALPINE PRO
SPORTSWEAR & EQUIPMENT

ISLANDSKÉ MOMENTKY

Kráter Viti v sopečné oblasti Kraflay nedaleko jezera Mývatn. Viti již není aktivní, další výbuchy Kraflay se však očekávají. O islandských sopkách si můžete přečíst na straně 3

Island je pro dobrodruhy a romantické cestovatele zemí zaslíbenou. Tento ostrov v severním Atlantiku, jen o málo větší než Česká republika, má pouze dvě chybičky na kráse – je jedním z nejdražších míst na zemi a je zde velmi nestálé počasí. Když se s tím duševně i prakticky vyrovnáte, můžete s klidem vychutnávat neuvěřitelně bohatou přírodu.

Na poměrně malém území tu totiž vedle sebe uvidíte činné sopky, pouště a polopouště, oázy, velehorský ostré štíty i stolové hory, divoké řeky a údolí, ostře řezané kaňony, obří lávová pole, měsíční krajiny, desítky mohutných vodopádů, tundru, velryby, tuleně a ptačí kolonie, obří ledovce a ledovcová jezera, ostrovy a útesy... A pokud vám při tom třeba bude chladno, což se vám v této zemi těsně pod polárním kruhem i v létě jistě občas přihodí, můžete se zahřát v některém z četných geotermálních koupališť a lázní, z nichž stoupá pára a občas i sirný odér.

Island je natolik výjimečnou a pro dobrodruhy přitažlivou zemí, že mu věnujeme celé toto číslo našeho časopisu. Popsat by se o něm daly jistě stohy papíru – ostatně jsou již popsány. Vždyť u nás lze koupit hned několik průvodců v češtině a tento jazyk je mezi turisty na ostrově jeden z nejčastějších. Proto jsme pro inspiraci vybrali jen několik stránek islandské přírody a života a doplnili je radami pro nezávislé cestovatele. Vše najdete na stranách 2–7 dnešního Dobrodruha.

Islandské pobřežní vody jsou rájem pro pozorování velryb. K ostrovní flóře a fauně více na straně 4

Brod v islandském vnitrozemí. Rady k dopravě po ostrově najdete na straně 7

Typický skokový vodopád na řece Jökulsá ã Fjöllum. O úžasných islandských vodopádech a řekách více na straně 6

AKU

trekking & outdoor footwear

Mimořádná akce
AKU ENERGY MID XCR

info na www.alpisport.cz

AKCE
2990 Kč

ARKO GTX MID Moderní obuv pro vysokohorskou turistiku a exponovaný trekking, umožňují přiležitelně nasazení kloubových meček. Poskytují značný komfort, stabilitu a bezpečnost při chůzi se zářezem. Svršek hydrofobní nubuk 2,1 mm, široký ochranný lem, podšívka GORE-TEX®. Klima systém aktivního odvětrávání, asymetrický jazyk C4, podrážek VIBRAM® SERPENT se SPS torzním stabilizátorem. Pánské velikosti 6 - 13 (UK), dámské LADY 3,5 - 9, v provedení EXTRA 13,5 - 15.

RENEGADE GTX MID Nové provedení nejprodávanější univerzální kotníkové boty tedy ATC All Terrain Category pro až středně těžký trekking. Svršek z hydrofobního nubuku, podšívka GORE-TEX®, Klima systém odvětrávání aktivní ventilací. Osvědčená podrážek VIBRAM® VALTA + PU odpružení, TPU torzní stabilizátorem a protiskluzným pryžovým běhounem. Pánské velikosti 6,5 - 15 (UK), dámské Lady 3,5 - 10.

prosport www.prosport.cz + www.lowa.cz

Oficiální zastoupení LOWA pro ČR + VLASTNÍ MALOOBCHOD: PROSPORT PRAHA s.r.o. Ke Mlýnu 1, 149 00 Praha 4 - Újezd, tel: 241 483 338, fax: 241 483 335, e-mail: prosport@prosport.cz

AUTORIZOVANÉ PRODEJNĚ: BENEŠOV SPORTCENTRUM Týplová 2076 BEROUN KOLA ŠNEŘ V Přeloučí 11 BRNO DRÁPA OC Olympia U Dálavce 777 ŠEMBA Masčovice náměstí 15a, HEVŘIS Galerie Vaňharka Vaňharkova 1, U 100 SPORT Havran Ro ČESKÉ BUĎEHOVICE KAMZIK SPORT Švábova 19 HRADEC KRÁLOVÉ (O-DU) Gádová 846 + S. K. Neumann 725, DRÁPA OC Futurum Brněnská 23a, SEVER OUTDOOR Resolvo 600 JARONEC NAD NISOU SPORT 2000 OC Evale JIČÍN DOBI Husova 103 JINDŘICHŮV HRADEC BRUŽINA Jarovská 56/II KARLOVY VARY HEVŘIS Kpt. Jaroslava KLADNO HORAL Třída T.G.M. 103 KOLÍN SPORTSERVIS MONTANA Kamenička 406 KUTNÁ HORA MIA SPORT Ruzná 675 LIBEREC SPORT 2000 Pražská 12/19 - Rudolfská 16 - Douch, WIND SPORT Zámčnická 4/561 NÁCHOD UPRÁVNĚNÝ SPORT penz. Komenského NOVE MĚSTO NA MORAVĚ KES SPORT Čajkova 918 OLOMOUČ HEVŘIS OC Olympia, HŘEZEČ 8, heřvík 11 OPAVA SKOKO U Páry 2 OSTRAVA ALPSPORT Týplová 25, DRÁPA OC Futurum Novácká 3178/6a, SKI CENTRUM MADĚJA 28. října 227 PARDUBICE TRITON Česlávo 1582 PÍSEK SPORT A VOLNÝ ČAS Havlíčkovo náměstí 89, YETI Vělků náměstí 4 PLZEŇ HANNAH Americká 54, TREKKING SPORT Nám. Republiky 21 PODĚBRADY CYKLOSPORTSERVIS Na Valách 54 PRAHA 1 ALPSPORT Na Florent 35, BOUTER-SHOP Látková 35, HOLLAN SPORT Křovčická 18, JB SPORT Džbánová 3, OUTDOOR CENTRUM BOCK PONTI Na Pavlu 18 - Husarův 2, ZBĚHÁNE STŘELIŠTĚ BEVROVA Staroměstská náměstí 8 PRAHA 2 VIMPERK SKI Svatováclavská 5 PRAHA 4 HEVŘIS OC Chelva, PROSPORT Újezd Ke Mlýnu 1 PRAHA 5 DRÁPA OC Carrefour Nový Smíchov Pletáská 5, DRÁPA OC Galerie Radlická 117, ZPM SPORT Archlovačká 2254 PRAHA 6 SPORT KULÁČKA Vestibul M. Dajčického PRAHA 8 BOUTER Sokolovská 146/359 MANCHE Hejčkovská 6 PRAHA 10 HEVŘIS Europark Střelbáň, PEK SPORT Viseňská 466, ZPM SPORT Svatováclavská 1391 (HETEKPA) PRAHA 10 DRÁPA OC Tesco Letňany PŘEBROV FACE SPORT Městní 13 PŘIBRAMŮV ALPS SPORT OUTDOOR Dvobabová 366 RAKOVNIK PROCHÁZKA LOVĚCKÉ PŘEBŘEZ V Jance 79 ROZDOUV FEM Poděbrská 2191 SPINOLEROV MĚTVÁN SPORT DUBOVIČKA Spáčilova Mlýn 159 TÁBOR HEVŘIS Svatováclavská 1020, BLÁZEK SPORT Husova 909 ÚSTĚ NAD LABEM HEVŘIS OC Carrefour VODNÁNY POP CENTRUM Poděbrská VRCHLABÍ SPORT 2000 IT Centrum Klánovická 16 ZÁBRŽENĚ DENALI SPORT 28. října 3 ZLÍN DRÁPA OC Centra 3, květena 1170, HEVŘIS OC Čaplová ZNOJMO TOP SPORT Horní Česká 48 ŽDĚR NAD SÁZAVOU K 3 SPORT Horní 6

ISLANDSKÉ HORY A LEDOVCE

Ledovcová jezera na jižní straně ledovce Vatnajökull navozují atmosféru Arktidy.

Až na několik nížin při ústích řek do oceánu pokrývají celý Island hory. Někde mají velehorský ráz (zvláště na jihu a jihovýchodě), jindy charakter náhorních planin, z nichž vystupují jednotlivé hřbety, sopečné kužely nebo stolové hory. Islandské hory doslova hýří barvami. Různá pohoří mají různé barvy a četné hory připomínají malířskou paletu – je to geologický ráj.

Nejvyšší islandská hora – Hvannadalshnjúkur – měří sice jen 2119 metrů, ale protože takřka vystupuje z moře a je pokryta ledovcovými splazy ledovce Vatnajökull, působí impozantně.

Již název Island napovídá, že by to měla být země ledu, ale ledovce pokrývají jen kolem 12 procent území. Zbyly zde čtyři větší ledovce s plochou nad 500 kilometrů čtverečních a řada malých. Samotnou kapitolou je ovšem ledovec Vatnajökull na jihovýchodním pobřeží země. Svoji plochou 8300 kilometrů čtverečních je po antarktickém a grónském třetím největším ledovcem na světě. Jeho šířka dosahuje 400 metrů. Jelikož jeho západní část leží v oblasti tektonického zlomu, je pod ním několik činných sopek. To vytváří velice nebezpečnou situaci. V roce 1996 jedna ze sopek vybuchla, což bylo zaznamenáno. Farmáři v okolí začali stavět hráze a připravovat se na záplavy. Měsíc se však nedělo nic a vypadlo to, že se vše uklidnilo. Po měsíci však ledový příkrov pod náporom vařící vody doslova vybuchl a následující záplavy propláchly přilehlá údolí a zdevastovaly zemědělské usedlosti, okružní silnice i četné mosty. Pokroucené železobetonové konstrukce mostů a mnohaletově připravené balvány jsou na pobřeží vidět dodnes.

Jeden z četných splazů největšího islandského ledovce Vatnajökull. Vpravo masív nejvyšší islandské hory.

Tímto divokým ledovcovým údolím se přehnaly hlavní záplavy z výbuchu sopky pod Vatnajökullem v roce 1996.

Většinu Islandu pokrývá pouštní náhorní plošina, z níž vystupují hory, hřbety a ledovce. V pozadí ledovec Langjökull (953 km²) na západě ostrova.

Sandur, fantastická krajina sopečných a ledovcových naplavenin na jihu Islandu. Je protkána deltami řek a dosahuje šíře několika kilometrů.

Kvalitní česká trekkingová obuv

- membrána
- kvalitní materiály
- špičková technologie
- nízká cena
- široký velikostní sortiment
- možnost sđádání na dobírku
- kompletní katalog na webu

FARE
Valešské Klobouky

2622221
31-35

282282
23-26
27-30

2391212
37-40

2293212
41-46
47-49

www.fare.cz

FARE, výroba obuví, Brumovská 1031, 756 01 Valešské Klobouky, tel./fax: +420 577 320 640, e-mail: fare@fare.cz

Gothaland (Země bohů), divoká horská krajina pod jihoislandskými ledovci Mýrdalsjökull a Eyjafjallajökull je zahalená do dosti typického mlžného oparu.

Kouřící sopouchy a bublající jámy jsou obvyklými jevy na četných islandských solfatárech.

Kulturně i politicky je Island přičleňován k Evropě – začali jej již v devátém století osidlovat Vikingové a ve zhruba stejné době se zde irští mnichové snažili šířit křesťanství. Geologicky je však tento ostrov rozdělen mezi Evropu a Ameriku.

Eurasijská a severoamerická deska (kra) se od sebe vzdalují i dnes rychlostí několik centimetrů ročně. Otevírá se tím puklina, již v podobě jednotlivých sopečných výbuchů vytváří na povrch magma. To po zatuhnutí v lávu vytváří Středoatlantický hřbet. Ten je z větší části schován pod hladinou Atlantiku. V zeměpisných šířkách pod polárním kruhem se však výrazně dostává na povrch, čímž vzniká a neustále se dotváří lávový ostrov Island. Puklina mezi Evropou a Amerikou je na Islandu vidět hned na několika místech.

Pokračující pohyb zemských desek přináší nové a nové výbuchy řady sopek na ostrově. Desky se od sebe oddělují zhruba v polovině ostrova (směrem sever–jih, s jedním odbočným zlomem směrem k Reykjavíku a na poloostrov Reykjanes). Právě v této oblasti se nachází řada činných sopek. Mnohé z nich vybuchly naposledy před desítkami či stovkami let, což je z geologického hlediska nepatrná doba. Obří výbuchy sopek jako Hekla, Askja nebo Krafla jsou světoznámé. Hekla byla ve středověku považována za vstup do pekla a nadávka „jdi do Hekly“ byla největší urážkou. Vybuhne zhruba jednou za deset let. Obří výbuch Askji v roce 1875 (je považován za jeden z největších zaznamenaných sopečných výbuchů na světě) vynesl sopečnou hmotu do výše deseti kilometrů. Sloup byl vidět až ve Stockholmu a sopečný prach pokryl i ulice Moskvy. Askja od těch dob explodovala několikrát a i dnes je povrch jejího obrovského, 50 kilometrů čtverečních velkého kráteru, teplý. V sopečné oblasti Krafla je vulkanická činnost vidět na každém kroku a další výbuch se očekává v nejbližších letech. Pohyb v těchto oblastech je tedy svého druhu adrenalinovým sportem, při němž opatrnosti není nikdy nazbyt.

Typické termální koupaliště. Voda v koupací nádrži musí být většinou předem zchlazena, jinak hrozí opaření koupajících.

Sttökkur (Tlouk na máslo) je bezprostřední soused slavného Geysiru. Tento gejzír, který chrlí vařící podzemní vodu až do výšky 60 metrů, je nyní aktivní velmi sporadicky, a tak jej Sttökkur u turistů nahrazuje. Chrlí zhruba každých deset minut do výšky 20 metrů.

Obří kráter sopky Askja připomíná měsíční krajinu. Však tu také američtí kosmonauti trénovali přistání na Měsíci.

ISLANDSKÉ SOPKY

Vlevo Amerika, vpravo Evropa. Z pukliny mezi deskami v kaldeře sopky Krafla se kouří. Podle vědců se v sope, která nemá klasický kráter, hromadí magma a brzy by opět měla vybuchnout.

NOVÁ KRITÉRIA TREKOVÝCH HOLÍ

VÍCE BEZPEČÍ • VÍCE POHODLÍ • VÍCE KONTROLY

„TO JE SÍLA“

> 140 kg

SÍLA ZATÍŽENÍ

> 360°

ZABEZPEČENÍ PROTI UVOLNĚNÍ

SUPER LOCK SYSTEM OD

LEKI

info@sportkoncept.cz

www.sportkoncept.cz

Proč funkční ponožky pro sport?

Hlavní funkcí ponožek, které doporučujeme používat při sportu, chůzi a jiné tělesné aktivitě je zajištění maximálního možného komfortu a pohodlí pro uživatele po celou dobu nošení. Základem je, aby jste měli z ponožek příjemný pocit již při prvním kontaktu s Vaší nohou. Jak dlouho si budete užívat maximálního komfortu ze suchých, pohodlných a funkčních ponožek je dáno hlavně použitím správné kombinace materiálů a technologií výroby. Důležitá je vhodná a údržba.

Ponožky LASTING zabezpečují tepelnou izolaci a transport vlhkosti a potu od pokožky. Tím minimalizují riziko bujení bakterií a vzniku otlaků a puchýřů. Tlumí nárazy, které působí na chodidlo a ostatní namáhané oblasti. Zde je důležité inteligentní zesílení ochranných vrstev nejvíce namáhaných oblastí nohy. Kritické jsou např. holenní kosti při lyžování, kotníky při hokeji, ale také horní špičky, např. v cyklistických ponožkách. Nesmíme opomenout, že při celodenních túrách jsou nohy vystavené velké zátěži. Funkční ponožky jsou společně s vhodnou nebo nejdůležitější výbavou pro trekking a turistiku.

Při výrobě ponožek LASTING jsou používány jak přírodní, tak syntetické materiály. Podstatné však je, že jsou vybírány vždy ty nejvyšší kvality. LASTING nabízí zákazníkům ponožky z materiálu X-static. Ten je odbornou veřejností i laboratorně ve světě považován za nejlepší antimikrobiální vlákno. Další předností je také, že tato ochrana nohou z ponožek LASTING „nevypřichá“, v tomto vlákne je totiž zapleteno čisté přírodní stříbro. Další novinkou jsou například trekkingové ponožky TKO, které jsou vyrobeny z materiálu OUTLAST. Ten obsahuje milióny mikrokapslí, které jsou tvořeny kapalinou podobnou vosku. Tyto absorbují teplo, které vytváříte když se teplota v botě zvýší a později jej uvolní když se teplota sníží. Teplo se tedy v tomto případě neuchováva pomocí zachyceného vzduchu, jak je obvyklé u většiny materiálů kontrolující změnu teplot, ale v mikrokapslích obsahující PCM. Při výrobě ponožek LASTING jsou použity další funkční materiály, LYCRA, která zabezpečí stabilní tvar (přetačení, sklouzávání), COOLMAX, čtyřkanávkové polyesterové vlákno zabezpečující efektivní transport a odpaření vlhkosti, COMTEK MX1, polypropylenové mikrovlákno zabezpečující ideální tepelné klima, THERMOLITE, duté polyesterové vlákno se vzduchovými kanálky pro zvýšení tepelně-izolačních vlastností.

Můžeme tedy říci, že široký sortiment ponožek pro různé druhy sportu je opodstatněný a z nabídky ponožek LASTING si vybere snad každý. Sortiment sportovních a trekkingových ponožek LASTING je svou šíří ojedinělý. V nabídce jsou ponožky pro trekking, turistiku, horolezectví, lyžování, hokej, fotbal, fitness a halové sporty, běh, tenis, cyklistiku, myslivost a rybaření. Celkové však více než 60 druhů ve více barvách a velikostech.

Jak pečovat o funkční ponožky?

Pro zajištění plné funkčnosti je důležité ponožky používat vždy pro druh sportu, pro které jsou vyvinuty. Je možné kombinovat podobné druhy sportů. Ponožky pereme v pracce nebo ručně, běžnými pracími prostředky, při teplotách do 40 °C. Výrobce doporučuje, aby ponožky během praní byly obráceny rubovou stranou navrch. Nebezpečí pro funkční ponožky vzniká při kontaktu se „suchým žipem“, kdy se poruší vazba pleteniny. Není doporučováno ponožky sušit v horkovzdušných sušičkách.

Sportovní ponožky LASTING lze zakoupit ve sportovních prodejnách – ALPINUS, DRAPA SPORT, SPORT 2000, oddělení sportu HM TESCO, HYPERNOVA a MAKRO. Dále v běžných prodejnách se sportem v celé ČR a SR. Na internetových stránkách firmy LASTING lze také využít internetový obchod www.lasting.cz nebo www.lasting.eu

LASTING
EXTREME SPORT SOCKS

TKO, TKA, TKM, TKN, TKD

ACT, CKP, RNT, PFK, PSK

EXTREME SPORT UNDERWEAR

LASTING SPORT s.r.o.
Kontakt: 222 22 22 22
www.lasting.cz

Když první Vikingové přistáli před více než tisíce lety na Islandu, bylo 50 procent jeho území porostlé vegetací (z toho 25 procent stromy) a žil zde, kromě hmyzu, ryb a četných kolonií ptáků, pouze jeden savec – polární liška. Dnes je vegetací pokryto pouze 25 procent území ostrova (z toho stromy jen dvě procenta) a žije zde více než deset druhů savců.

Na úbytku vegetace se podepsaly především čtyři živly. V první řadě člověk a jeho kácení lesa, dále pak jím přivezené ovce, za třetí silná sopečná činnost zvláště v 19. století a za čtvrté výrazné ochlazení klimatu, které přišlo kolem 14. století.

Dnes většinu Islandu pokrývají pouště, polopouště a ledovce. Zelená údolí kolem řek najdeme hlavně v úzkých výběžcích kolem pobřeží, kde je také využívají četné a často osamělé zemědělské usedlosti. Většina Islandu je zkrátka liduprázdná divočina. Země má jen 270 tisíc obyvatel, z nichž 170 tisíc žije v Reykjavíku a jeho okolí.

Co se týče savců, pak kromě zmíněných polárních lišek se sem díky člověku dostala samozřejmě četná domácí zvířata, zvláště pak ovce, koně, skot, kočky a psi. Početní jsou hlavně koně a ovce (kupodivu je velká část černých). Island je zřejmě jedinou evropskou zemí, kde je více koní než krav – k vidění jsou snad u každého statku. Na východě Islandu žije kolonie sobů. Z „divokých“ druhů se sem zásluhou člověka dostaly myši, krysy a v posledních desetiletích z farem také norci, kteří ve volné přírodě využívají početných ptáčích kolonií. Island je rájem papuchalků – odhaduje se, že jich tu na útesech hnízdí kolem šesti milionů. Papuchalčí maso je častým chodem na islandských stolech.

Během dlouhých zim se stává, že sem na kráech zablouzí lední medvědi. Islandané jej však ihned nemilosrdně střílí. Na severu Islandu žijí kolonie tuleňů – jedna z nich je k vidění na volně přístupných útesech na poloostrově Vatnsnes.

V neposlední řadě jsou pak islandské pobřežní vody rájem ryb a velryb. Velkých mořských savců sem připlouvá řada druhů a pořádají se k nim vyhlídkové plavby hned z několika městeček. Cena tříhodinové plavby např. v severoislandském Húsavíku přijde v přepočtu asi na dvanáct set českých korun a pravděpodobnost, že zahlédnete nějakého kytovce je téměř sto procentní (platí to pro běžné druhy minky a také delfíny).

Máte-li štěstí, můžete se plavit i vedle modré velryby. Je to zřejmě největší živočich, jaký kdy obýval tuto planetu. Dospělý jedinec je dlouhý i třicet metrů a váží okolo 100 tun. Odhaduje se, že na severní polokouli jich žije již jen 3–4 tisíce a na jižní 5–10 tisíc. Před sto lety byl jejich odhadovaný počet 320 tisíc.

ISLANDSKÁ FLÓRA A FAUNA

Kouzelné jezero Mývatn na severu Islandu je jedním z největších ostrovních hnízdišť ptactva. V jezeru je řada pseudokráterů vzniklých výbuchy plynu poté, co do něj natekala láva z okolních sopek.

Hřbet modré velryby, která zavítala k břehům severního Islandu.

Nejsem horolezec, jsem dobrodruh.

Walter Bonatti, přední světový horolezec 50. a 60. let 20. století.

DOBRODRUH

MĚSÍČNÍK PRO AKTIVITY V PŘÍRODĚ

NEJROZŠÍŘENĚJŠÍ ČESKÝ
OUTDOOROVÝ ČASOPIS

Vychází vždy první týden v měsíci, s výjimkou ledna, července a srpna. Je k dostání zdarma ve 450 outdoorových, cyklistických, vodáckých, jachtařských, potápěčských a sportovních obchodech, centrech uměleckých horolezeckých stěn, v dobrodružně zaměřených cestovních kancelářích a mapových centrech a knihkupectvích v ČR i na Slovensku. Jejich adresář je uveden v každém čísle. Distribuce zdarma rovněž na vybraných sportovních veletrzích a festivalech. Kompletního Dobrodruha je možné také najít na www.casopisdobrodruh.cz

ŠÉFREDAKTOR

Miloš Kubánek

REDAKČNÍ RADA

Josef Rakoncaj • Miroslav Jakeš
Soňa Vornáčková • Stanislav Henych
Zuzana Hofmannová • Josef Šimůnek
Jiří Havel • Petr Doubalík
Petr „Špek“ Šlanina • Marek Ročejdl
Tomáš Rusek • Robert Kazík

GRAFIKA Soňa Žertová, KRESBY Petr Doubalík, SAZBA Pavel Amler.

ADRESA REDAKCE

Dobrodruh, Žitovnická 2389, 106 00 Praha 10, telefon: 603 554 943, e-mail: dobrodruh.cz@seznam.cz

PŘÍJEM INZERCE

Telefon: 776 055 332, 603 554 943, e-mail: dobrodruh.cz@seznam.cz, nebo na adrese redakce. Vedoucí ing. Milan Manda, telefon: 776 055 332.

PŘEDPLATNÉ

Přestože je časopis rozdávan zdarma a lze jej nalézt i na internetu, redakce poskytuje servis pro předplatitele. Ti platí pouze poštovné a distribuční náklady, které činí pro rok 2006 cca 11,- Kč na číslo. Předplatné lze zaslat složenkou typu C na adresu redakce. Přijímáme pouze předplatné na čísla, která dosud nevyšla. Starší čísla nejsou na skladě! Předplatné od 6.7 do 6.9/2006 je 33,- Kč.

YDAVATEL

PhDr. Miloš Kubánek, registrováno MK ČR E 7598. Podávání novinových zásilek povoleno OZ Přeprava Praha, č.j. 726/97 ze dne 19. 2. 1997.

ISSN - 1211 - 751x

Z HISTORIE DOBRODRUHA

Časopis Dobrodruh vychází již desátým rokem. První čtyři roky byl dvouměsíčníkem. Za dobu své existence přinesl stovky článků o dobrodružných aktivitách v přírodě a cestování. Rozhovory mu poskytly četné osobnosti českého, slovenského i světového outdooru, z těch posledních jmenujme třeba Reinholda Messnera, Petera Habelera, Krzysztofa Wielického, Vikiho Grošella, Toma Posserta, Andrzeje Zawadu nebo Gerlinda Kaltenbrunnerovou.

Reinhold Messner, přední himálajský horolezec a outdoorový průkopník, muž, který jako první na světě vylezl na všech 14 osmitisícovek, projevil přání popřát čtenářům Dobrodruha.

Totéž učinila i další velká persona světového horolezectví, Peter Habeler. Lezec, který mj. spolu s Messnerem jako první na světě vylezl na Mount Everest bez použití kyslíku.

...prádlo, které je PROGRESS

ŽHAVĚ NOVINKY!!

Nové kolekce výrobků PROGRESS od 1. září 2006!! sledujte na www.progress-cz.cz

PROGRESS SPORTSWEAR

Novinky v cykloblčeání na www.polaris-apparel.cz

Vnitrozemí Islandu tvoří ve velké většině pouště a polopouště.

Koně jsou na ostrově u většiny vesnických usedlostí. Islandský kůň je robustní a malého vzrůstu.

Rybolov patří odjakživa k hlavním způsobům obživy Islandanů. Sušené ryby jsou k dostání všude.

ISLANDSKÉ ŘEKY A VODOPÁDY

Nad vodopády Hraunfossar na západě Islandu neteče žádná viditelná řeka. Voda vytéká přímo z lávového pole.

Největší evropský vodopád Dettifoss leží v pouštní krajině v kaňonu řeky Jökulsá a Fjöllum na severovýchodě Islandu. Působí impozantně až hrozivě. Je vysoký 44 metrů a protéká jím 500 metrů krychlových vody za vteřinu.

Jeden z četných kaskádovitých vodopádů nad vodopádem Skógafoss.

Island leží v oblastech bohatých na srážky. Je to navíc hornatá lávová krajina s četnými ledovci, takže není divu, že jeho řeky jsou prudké a vodnaté, i když pochopitelně nijak neohromují svoji délkou. Nejdelší z nich – Pjórsá – je dlouhá jen 230 kilometrů. Voda vyhloubila v četných údolích i řadu bizarních kaňonů a ostrov má i svůj „Grand Canyon“, jímž protéká řeka Jökulsá a Fjöllum. Rafting je ostatně jednou z rozvíjejících se turistických aktivit a je místními agenturami nabízen na několika řekách.

Samostatnou kapitolou jsou pak islandské vodopády. Čeští dobrodruzi jistě vědí, že třeba Norsko je zemí vodopádů. Jsou jich zde tisíce a většina z nich jsou stružky padající po strmých stěnách hor dolů do údolí. Island je také zemí vodopádů, ale ty mají trochu jiný charakter. Tvrdý lávový podklad proudících potoků a řek zde totiž vytváří ideální podmínky pro vznik skokových vodopádů „niagarského“ typu. Však také největší islandský a zároveň evropský vodopád Dettifoss je nazýván evropskou Niagarou. On, stejně jako desítky dalších vodnatých a vysokých vodopádů, je však na rozdíl od těch Niagarských stále v divočině, nejsou u něj zadrženi ani vyasfaltovaná parkoviště a neplatíte u něj vstupné. To zatím našťastí platí prakticky o všech islandských přírodních krásách. Snad s výjimkou několika termálních přírodních koupališť (např. známé Modré laguny, kde vstupné přijde na téměř tisíc českých korun).

Mimo desítek nádherných vodopádů najdete na Islandu ještě jedno vodopádové unikum. Nad známým vodopádem Skógafoss, který leží na jihu u moře poblíž okružní silnice, totiž uvidíte cestou k průmysku Fimmvörðuháls (1110 m n.m.) neuvěřitelnou kaskádu navazujících vodopádů. Těžko spočítat, kolik vodopádových prahů v zeleném kaňonu, jímž vede cesta k průmysku, vlastně je. Tuto túru pod ledovci Eyafjallajökull a Mýrdalsjökull si rozhodně nenechtejte ujít.

Vodopád Gullfoss je díky poměrně blízkosti Reykjavíku častým místem jednodenních zájezdů cestovních kancelář. Přestože je zde poměrně dost lidí, stojí tyto nádherné 32 metrů vysoké kaskády na řece Hvítá za shlédnutí.

MOIRA®

FUNKČNÍ PRÁDLO

199,-

751,-

DUO

725,-

2149,-

POWER STRETCH

279,-

TRIO

998,-

799,-

529,-

170,-

498,-

www.moira.cz

ULTRALIGHT

Funkční prádlo? Ano, je to takové osácení, kde vedle běžných vlastností klasických materiálů vnímáme »výkon«, tedy schopnost dokonalého odvodu vlhkosti při zachování tepelného optima. Je to prádlo nové generace. Synonymem pro funkční prádlo se stala MOIRA.

ZNAČKOVÉ PRODEJNY MOIRA:

- Praha – Antala Staška 114/20, Praha 4; Veverkova 1411/6, Praha 7; Plachty 28, Praha 5 • Brno – Grňhova 17, Brno 1 • M. Bolešlav – U Kasáren 1379/3 • H. Králové – Tomkova 911 • Liberec – 5. května 7037 • Strakonice – Kochana z Prachové 121 • Šumperk – Generála Svobody 20 • Zlín – náměstí Miru 9

KATALOG PRO VÁS NA ADRESĚ:
MOIRA CZ, a.s., Kochana z Prachové 121, 386 01 Strakonice, e-mail: info@moira.cz

Vodopád Hafnagilsfoss v islandském „Grand Canyonu“ řeky Jökulsá a Fjöllum.

Impozantní Skógafoss leží na jižním pobřeží Islandu nedaleko okružní silnice.

Vodopád Selfoss najdete asi půl kilometru nad „evropskou Niagarou“ Dettifossem.

NĚKOLIK RAD NA ZÁVĚR

cena je 200–300 Kč na osobu a noc, přičemž za auto a stan se neplatí. Sociální zařízení většinou čisté, ale skromné. Dřevěné chatky přijdou vhod po deštivých dnech. Jsou většinou dvoupokojové (čtyři postele) s vlastním sociálním zařízením a s vytápěním. Na Islandu se s topením moc nešetří – na mnoha místech je teplá voda přiváděna z termálních pramenů. Pokoj v chatce přijde tak na 1200 Kč. Stejně tak v youthshotelu. Celkové ceny trochu klesají s větší vzdáleností od Reykjavíku.

DOPRAVA PO OSTROVĚ

Jak se po Islandu dopravovat, je zásadní otázka určující charakter vaší cesty. Máte čtyři hlavní možnosti – pronájem auta, využití místní dopravy nebo stopu, kolo a vlastní nohy (anebo jejich kombinace).

Pronájem auta je asi nejlepší možností v případě, že jste na Islandu poprvé a chcete jej co nejvíce projet. Máte samozřejmě dvě možnosti (přičemž jedna je drahá a druhá ještě dražší) – půjčení normálního silničního autíčka nebo džípu s náhonem na čtyři kola. Běžné auto vyjde dle typu a podminek tak na 2400–3000 Kč na den, terénní kolem 4500 Kč a více. Litř benzínu vyjde v přepočtu na 40 Kč.

Běžný automobil vám postačí na projetí islandské okružní silnice a řady šotolinových odboček, na nichž nejsou brody. Ty jsou hlavně na cestách vedoucích z islandské okružní silnice směrem dovnitř ostrova a pro jejich překonání je terénní auto nezbytné.

Místní autobusová doprava je poměrně hustá, ale zvláště, když se jedná o terénní autobusy směřující do vnitrozemí, také velice drahá. Zpáteční lístek na 40kilometrovou jízdu s překonáním několika brodů přijde i na tisíc českých korun. Počítejte také s tím, že jízdní řád zde není svatý a nějaká ta deseti minutovka či hodinka zpoždění nikoho nevrzuje. Stop je dosti nespolehlivý.

Typická podoba okružní silnice na východě a severovýchodě Islandu. Pokud přejí, je to pro cykloturisty, ale i auta bez pohonu čtyř kol, tvrdý oříšek.

Kolo, zvláště horské, je jistě dobrým prostředkem, jak zkoumat vnitrozemí (i když musíte volit cestu s méně vodnatými brody). Vydat se však zkoumat Island na kole po okružní silnici bych doporučil pouze opravdu silným náturám. Proti mluví hned několik faktů. Uvědomte si v první řadě, že jen islandská okružní silnice měří skoro 1500 kilometrů a že jde (mimo zhruba padesátikilometrového okolí Reykjavíku) hlavně o nepevnou úzkou asfaltku. Dále se připravte na to, že každý druhý den pojedete zabalení v pláštěnce

a bude s vámi lomcovat vítr od oceánu a tlakové vlny projíždějících nákladáků – i když provoz dále od hlavního města řídne. Vezměte také v potaz, že desítky kilometrů této silnice na východě a severovýchodě jsou neasfaltovaná hliněno-šotolinová cesta, která se při dešti mění v bahno. A v neposlední řadě nezapomeňte, že při samotné silnici leží jen málo z islandských přírodních skvostů a pokud chcete vidět co nejvíce, musíte na různých nezapevněných odbočkách najet další stovky kilometrů. Zvážení všech pro a proti je samozřejmě na vás.

No a zbývají vlastní nohy. Využijí se asi hlavně při četných trecích, které ostrov nabízí. Kombinace s ostatními druhy dopravy je přitom zřejmě nezbytná.

Text a foto: MILOŠ KUBÁNEK

POČASÍ

I když na většině fotek z Islandu uvidíte modrou oblohu, mějte na paměti, že zde i v létě prší velice často. Jste navíc u polárního kruhu a zhruba 300 kilometrů od grónského ledovce, takže i ve slunečných dnech bývá teplota pouze kolem 15 stupňů Celsia.

Zažít souvislý slunečný týden je téměř zážrak. Fronty se ovšem našetřít rychle střídají, takže obvykle po deštivém dni přichází celkem slunečný a tak dále... Pláštěnka a teplé oblečení je nezbytnou součástí výbavy cestovatele.

PENÍZE

Jak už bylo řečeno, Island je pro turisty jednou z nejdražších zemí světa – je dokonce dražší, než vyhlášené Norsko. Přistupuje k tomu i nutnost měnit eura na islandské koruny (ISK). První

položkou je samozřejmě doprava na Island. Asi málokdo pojede trajektem (jede sem z Dánska týden, s dvoudenním povinnou přestávkou na Faerských ostrovech). Cena letenek se v sezóně pohybuje i kolem 20000 korun s tím, že letíte nadvakrát s přestupem. Možností pro ušetření je dopravit se po vlastní ose na odletové letišti, např. do Kodaně, Berlína či Mnichova.

Co se týče jídla, na každodenní stravování v restauraci asi pomyslí jen málokterý turista. Jen polévka vyjde v přepočtu kolem 300 Kč. Ale i v supermarketech je zhruba 1,5–2krát dražší než u nás.

Velmi drahé jsou rovněž hotely – za noc a lůžko kolem 1500 Kč. V ceně je ovšem vydatná snídaně, takže trochu ušetříte. Na místní poměry jsou ale poměrně levné četné kempy – průměrná

ISLAND – OČEKÁVEJTE NEOČEKÁVATELNÉ

ICELANDAIR NABÍZÍ DENNÍ SPOJENÍ Z PRAHY NA ISLAND A DO USA. LETĚTE S NÁMI NA ISLAND JIŽ ZA 10.800 Kč*.

Objevte krásu a sílu islandské země, která je stvořená k tomu, abyste podnikli dobrodružnou výpravu, která se stane nezapomenutelnou. Chcete-li dát svému cestování novou dimenzi a hledáte nápad – Island je pro Vás to pravé.

Vypravte se na ledovce a do hor, kde i ve velké zimě můžete odpočívat a nabírat energii v horkých pramenech. Zkuste rafty na Bílé řece a projedte peřeje nahánějící hrůzu.

Kosmopolitní Reykjavík, hlavní město, nabízí vysokou úroveň ubytování, gurmánské restaurace a mnoho kvalitních kulturních akcí.

* ICELANDAIR – GSA pro ČR a SR, Národní 9, Praha 1, 110 00, tel.: 00420 224 220 943

* cena je uvedena bez letištních poplatků

WWW.ICELANDAIR.CZ

Mosty spojují nejen národy, ale i břehy. Jejich použití není vždy samozřejmostí a není vždy ani bezpečné nebo zdarma... Oba záběry jsou z Nové Guineje. Jeden je střezem bojovníky, prý „bývalými kanibaly“ – jak nás ujistili. Mají nejradyji prasátka MĀLĀ (PIG). Asi hodinu poté přiznali, když zbaští člověka, řeknou jen LONG PIG!!! Ten druhý most přes dravou řeku Baliem už nikdo nestřeží! Který zvolíte???

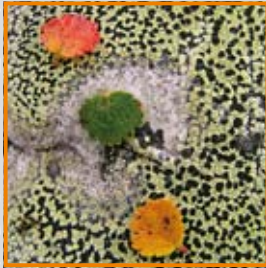
Fotografování divoké přírody a exotických končin je dobrodružstvím samo o sobě. Fotograf-cestovatel při něm musí řešit řadu nečekaných situací a navíc potřebuje dvě základní charakterové vlastnosti – trpělivost a cílevědomost. Fotograf Josef Sekal tyto vlastnosti jistě má, vždyť krajinu, živočichy a rostlinstvo fotografoval již přes padesát let. Byl ve více než sto zemích a další cesty stále podniká. U nás byl jedním z průkopníků barevné velkoformátové fotografie a o tom, že patří ke špičce oboru, svědčí i řada výstav a pedagogická činnost. Pro inspiraci fotografů otiskujeme některé jeho snímky a komentář k tomu, jak vznikaly.

JOSEF SEKAL: DOBRDRUŽSTVÍ FOTOGRAFOVÁNÍ

Máte rádi koně a nemusí to být s cowboyem Marlboro? Je krásné pozorovat koně, i když to nejsou mustangové na pláních Arizony, ale s ohlávkami třeba u jihočeského Písku nebo ve Švédsku, když děvčata plaví koně v jezeře...

Fotografování makro v dokonalé kvalitě a hloubce ostrosti umožní většina digitálních kompaktních, ať už jde o houby, květy, hmyz či masožravé rosnatky, nebo dokonce o království lišejníků – to je něco nádherného, po čem šlapeme, ale NEVIDÍME A KDYŽ UVIDÍME, TAK SE JEN DIVÍME...

DOBRDRUŽNÉ, RISKANTNÍ až NEROZUMNÉ může být i to fotografování... Kdysi jsem riskoval dost nerozumné skoky – obě ruce plné: výhavou za milión a těžkou na hmotnost – Linhof kardan 9x12, kazety, objektivy. PAMATUJTE: NOHY BYLY CENNĚJŠÍ – VZPOMĚŇTE SI NA TO před adrenalinovými sporty i VY!

Další foto Josefa Sekala otiskneme v příštím čísle.

MINILAB panoramatické fotografie až do formátu 30 x 90 cm
fotografie z médií a filmů až do formátu 30 x 45 cm

www.fotoskoda.cz

Dlouho očekávané brašny, stativové a stativové hlavy značky **National Geographic** pořídíte nyní i v našem Centru. Nenápadný vzhled brašen a jejich kvalitní zpracování zaručující dobrou ochranu vašeho fotografického vybavení. Stativové hlavy ovšem nezůstávají svou kvalitou nikterak pozadu, k jejich výrobě jsou použity vysoce kvalitní a odolná uhlíková vlákna.

**NATIONAL
GEOGRAPHIC**

fotoSkoda

Centrum FotoŠkoda

Palác Langhans, Vodičkova 37, 110 00 Praha 1, fototechnika@fotoskoda.cz, tel.: 222 929 021, minilab@fotoskoda.cz, tel.: 222 929 036 - 9
Provozní doba Centra FotoŠkoda: Po - Pá: 8.30 - 20.30, So: 9.00 - 18.00, Minilab: Po-Pá: 8.00 - 21.00, So: 9.00 - 18.00, Ne: 12.00 - 18.30